

Ein cyf/Our ref MA/FM/0609/24

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

16 Ebrill 2024

Annwyl Gadeirydd

Rwy'n ymateb i'r llythyr dyddiedig 15 Mawrth gan y Pwyllgor at y cyn Brif Weinidog ynglŷn â'i ymateb i adroddiad y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad ar y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol (Memorandwm Rhif 3), a osodwyd mewn perthynas â'r Bil Diogelu Data a Gwybodaeth Ddigidol ("y Bil").

Rwyf wedi ystyried y cwestiynau a ofynnwyd ac mae fy ymateb i'r rhain yn Atodiad 1.

Fel y mae'r Pwyllgor eisoes yn gwybod, ers i'r Bil gael ei gyflwyno, mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn cynnal trafodaethau â Llywodraeth y DU, ar lefel Gweinidogion a Swyddogion, ynghylch goblygiadau nifer o ddarpariaethau yn y Bil o ran datganoli. Drwy gydol y trafodaethau hyn, roedd Llywodraeth Cymru yn gofyn am bwerau i Weinidogion Cymru, yn ogystal ag esemptiad, ar draws pedair rhan wahanol o'r Bil fel a ganlyn:

- Rhan 1, Diogelu Data – cymal 41 Hysbysiadau Cyfweliadau;
- Rhan 2, Porth Gwybodaeth Gwasanaethau Dilysu Digidol (DVSau) – cymal 78 Cod Ymarfer ynghylch datgelu gwybodaeth;
- Rhan 3, Data am Gwsmeriaid a Data am Fusnesau – cymalau 85–107;
- Rhan 4, Darpariaeth arall ynghylch Gwybodaeth Ddigidol – cymal 126 Gweithredu cytundebau rhannu gwybodaeth at ddibenion gorfodi'r gyfraith, cymal 127 Ystyr "appropriate national authority" ("awdurdod cenedlaethol priodol"), a Rheoliadau cymal 151; a
- Rhan 4, Darpariaeth arall ynghylch Gwybodaeth Ddigidol – cymalau 138–141 Y Gofrestr Asedau Tanddaearol Cenedlaethol.

Ein safbwynt, fel y'i nodir yn y Memoranda Cydsyniad Deddfwriaethol a osodwyd ar gyfer y Bil hyd yma, yw na ellid argymhell rhoi cydsyniad ar gyfer nifer o ddarpariaethau'r Bil tra bydd y trafodaethau hyn yn mynd rhagddynt.

Mae ein trafodaethau bellach wedi dod i ben. Cawsom "becyn terfynol" o welliannau arfaethedig gan Lywodraeth y DU y mae'n dweud y byddai'n fodlon eu gwneud pe bai Gweinidogion Cymru yn eu hystyried yn ddigonol i argymhell bod y Senedd yn rhoi cydsyniad

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Jeremy.Miles@llyw.cymru
Correspondence.Jeremy.Miles@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

ar gyfer y Bil. Ar ôl ystyried y pecyn yn ofalus, gwnaethom hysbysu Llywodraeth y DU ar 9 Ebrill nad oedd y pecyn arfaethedig o welliannau yn ddigonol ac, felly, ni fyddai Llywodraeth Cymru yn argymhell rhoi cydsyniad ar gyfer y Bil.

Er bod Llywodraeth Cymru yn cefnogi'r bwriad polisi y tu ôl i lawer o'r Bil, mae'r gwelliannau arfaethedig yn cynrychioli diffyg symud sylweddol ar ran Llywodraeth y DU y tu hwnt i gynnig darpariaethau ymgynghori. Roedd hyn er gwaethaf y ffaith bod Llywodraeth Cymru wedi bod yn glir drwy gydol taith y Bil fod cynnwys unrhyw fath o ddarpariaeth ymgynghori mewn meysydd yr ydym yn ystyried eu bod wedi'u datganoli, neu greu pwerau cydredol heb fecanwaith cydsynio, yn groes i'n hegwyddorion mewn perthynas â Biliau'r DU, yn ogystal â gwrthwynebiad cyson y Senedd i ddulliau tebyg.

O ran darpariaethau'r Gofrestr Asedau Tanddaearol Cenedlaethol (NUAR) newydd, gwnaethom ailadrodd bod dileu un o swyddogaethau gweithredol datganoledig Gweinidogion Cymru yn gwbl amhriodol. Yn ogystal, gwnaethom bwysleisio na ddylai cyflwyno'r gwelliant a gynigiwyd gan Lywodraeth y DU, a fyddai'n sicrhau bod Gweinidogion Cymru yn cadw eu pwerau presennol i wneud rheoliadau o dan adran 79 o Ddeddf Ffyrdd Newydd a Gwaith Stryd 1991, fod yn amodol arnom ni yn cytuno i unrhyw un o'r diwygiadau eraill a gynigiwyd.

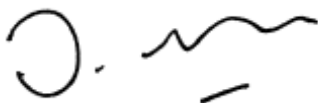
Mae Atodiad 2 yn rhoi rhagor o fanylion am y darpariaethau dan sylw, gan roi manylion y gwelliannau y gwnaethom ofyn i Lywodraeth y DU amdanynt, a'r gwelliannau a gynigiwyd ganddi mewn ymateb.

Rydym wedi gofyn i Lywodraeth y DU ailystyried ei safbwynt ar y pryderon yr ydym wedi'u codi ynghylch y Bil, er mwyn inni ddod o hyd i ddatrysiad boddhaol a fyddai'n ein galluogi i argymhell bod y Senedd yn rhoi cydsyniad i'r Bil. Fodd bynnag, i sicrhau eglurder, ni fydd Llywodraeth Cymru yn argymhell bod y Senedd yn rhoi cydsyniad i'r Bil hwn fel y mae wedi'i ddrafftio ar hyn o bryd.

Byddwn yn gosod Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol (Memorandwm Rhif 4) pellach mewn perthynas â gwelliannau i'r Bil a gyflwynwyd gan Lywodraeth y DU ar 13 Mawrth. Bydd y Memorandwm hwn hefyd yn dweud na fydd Llywodraeth Cymru yn argymhell bod y Senedd yn rhoi cydsyniad i'r Bil hwn fel y mae wedi'i ddrafftio ar hyn o bryd.

Byddaf hefyd yn anfon copi o'r llythyr hwn at Gadeirydd y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol.

Yn gywir

Jeremy Miles AS/MS

Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a'r Gymraeg
Cabinet Secretary for Economy, Energy and Welsh Language

Atodiad 1

Cwestiwn 1 a) A fyddech cystal â rhannu â ni yr ohebiaeth a ddaeth i law ar 6 Chwefror 2024 gan Julia Lopez AS, y Gweinidog Gwladol dros Ddata a Seilwaith Digidol.

Ymateb:

Rydym wedi gofyn am gytundeb gan Lywodraeth y DU i rannu copi o'r ohebiaeth hon ac rydym yn aros am ateb.

Cwestiwn 1 b) Byddem yn croesawu eich barn ar y gwahanol feini prawf a dulliau gweithredu y mae'n ymddangos eu bod yn cael eu cymhwyso gan Reolau Sefydlog Llywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru a'r Senedd wrth asesu a oes angen cydsyniad deddfwriaethol y Senedd ar ddarpariaethau Bil.

Ymateb: Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i gonfensiwn Sewel fel yr adlewyrchir yn a107(6) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Wrth sicrhau cydsyniad deddfwriaethol y Senedd, byddwn yn parhau i gydymffurfio â Rheolau Sefydlog y Senedd.

Cwestiwn 2) A fyddech cystal â darparu manylion unrhyw oblygiadau datganoledig o ran y pwerau gwneud rheoliadau a roddir i'r Ysgrifennydd Gwladol a'r Trysorlys yn Rhan 3 o'r Bil.

Ymateb:

Gellir gweld crynodeb o oblygiadau Rhan 3 o'r Bil o ran datganoli yn Atodiad 2.

Cwestiwn 3 a) A fyddech cystal â rhannu â ni'r ohebiaeth a anfonwyd ar 23 Ionawr 2024 at y Gweinidog Gwladol dros Ddata a Seilwaith Digidol.

Ymateb:

Rydym wedi gofyn am gytundeb gan Lywodraeth y DU i rannu copi o'r ohebiaeth hon ac rydym yn aros am ateb.

Cwestiwn 3 b) Yn ei llythyr ar 6 Chwefror 2024, a wnaeth y Gweinidog Gwladol roi sylw i bryderon Llywodraeth Cymru ynghylch darpariaethau NUAR? Os na, a roddwyd sylw i'r pryderon mewn gohebiaeth ddilynol (h.y. y llythyr ar 1 Mawrth 2024 y cyfeirir ato yn yr ymatebion i argymhellion 8 a 10) neu a yw Llywodraeth Cymru yn dal i aros am ymateb ar y mater hwn?

Ymateb:

Ni wnaeth y Gweinidog Gwladol roi sylw i'n pryderon ynghylch darpariaethau NUAR yn ei gohebiaeth ar 6 Chwefror na 1 Mawrth.

Cafodd nifer o welliannau posibl i'r darpariaethau NUAR eu cynnwys yn y pecyn o welliannau arfaethedig a dderbyniwyd gan Lywodraeth y DU ym mis Chwefror. Mae rhagor o fanylion ar gael yn Atodiad 2.

Cwestiwn 4) Mewn ymateb i argymhelliad 8 ac argymhelliad 10 yn ein hadroddiad ar Femorandwm Rhif 3, rydych yn cyfeirio at yr ohebiaeth a ddaeth i law gan y Gweinidog Gwladol ar 1 Mawrth 2024 mewn perthynas â Llywodraeth y DU yn gwrthod rhannu copi o'i hasesiad risg â Llywodraeth Cymru ar effaith bosibl y Bil ar benderfyniad y DU ar ddigonolrwydd data'r UE, ac mewn perthynas ag ymgysylltiad Llywodraeth y DU â'r Comisiwn Ewropeaidd ar y Bil. A fyddech cystal â rhannu'r ohebiaeth a ddaeth i law ar 1 Mawrth 2024 â ni.

Ymateb:

Rydym wedi gofyn am gytundeb gan Lywodraeth y DU i rannu copi o'r ohebiaeth hon ac rydym yn aros am ateb.

Atodiad 2**Rhan 1, Diogelu Data – cymal 41: Hysbysiadau Cyfweliadau**

Mae Rhan 1 o'r Bil, cymal 41: Hysbysiadau Cyfweliadau (cymal 38 fel y'i cyflwynwyd) yn mewnosod darpariaethau newydd yn Neddf Diogelu Data 2018 sy'n rhoi pwerau i'r Comisiynydd Gwybodaeth i'w gwneud yn ofynnol i bersonau penodol ddod i gyfweliad, lle mae amheuaeth o ddiffyg cydymffurfio â gofynion penodol Deddf Diogelu Data 2018. Ar hyn o bryd mae'r ddarpariaeth hon yn cynnwys esemptiad ar gyfer Ofsted (y Swyddfa Safonau mewn Addysg, Gwasanaethau Plant a Sgiliau), i'r graddau y mae'n rheolydd neu'n brosesydd mewn perthynas â gwybodaeth a brosesir at ddibenion swyddogaethau y gellir eu harfer gan Brif Arolygydd Ei Fawrhydi dros Addysg, Gwasanaethau Plant a Sgiliau yn rhinwedd adran 5(1)(a) o Ddeddf Safonau Gofal 2000.

Gwelliannau y gofynnwyd amdanynt gan Lywodraeth Cymru

Gofynnodd Llywodraeth Cymru i esemptiad tebyg gael ei roi i Weinidogion Cymru fel y Rheoleiddiwr ar gyfer y gwasanaethau cyfatebol yng Nghymru.

Diwygiadau a gynigiwyd gan Lywodraeth y DU

Cynigiodd Llywodraeth y DU ddileu esemptiad Ofsted o bwerau hysbysiad cyfweliadau y Comisiynydd Gwybodaeth o dan gymal 41. Hefyd, cynigiwyd bod esemptiad Ofsted o bwerau hysbysiadau asesu'r Comisiynydd Gwybodaeth o dan adran 147(6) o Ddeddf Diogelu Data 2018 hefyd yn cael ei ddileu. Deallir bod Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth, yr Adran Addysg ac Ofsted yn cytuno nad oes angen yr esemptiad a'u bod yn fodlon iddo gael ei ddileu.

Safbwynt Llywodraeth Cymru

Mae Llywodraeth Cymru yn fodlon ar y gwelliant arfaethedig hwn am ei fod yn mynd i'r afael â'n pryderon ynghylch sicrhau bod ein polisi ar gyfer Cymru yn gydradd.

Rhan 2, Gwasanaethau Dilysu Digidol: Porth Gwybodaeth – cymal 78: Cod Ymarfer ynghylch datgelu gwybodaeth

Mae Rhan 2 o'r Bil yn gwneud darpariaeth ar gyfer Gwasanaethau Dilysu Digidol (DVSau). Gyda'i gilydd, mae'r cymalau hyn yn gwneud darpariaeth ynghylch rhannu gwybodaeth at ddibenion darparu DVSau, gan roi pŵer caniatol i awdurdodau cyhoeddus ddarparu gwybodaeth bersonol am unigolion (yn amodol ar gydsyniad) i sefydliadau sy'n darparu DVSau. Mae hyn yn cynnwys:

- "Fframwaith ymddiriedaeth ar gyfer gwasanaethau DVSau sy'n cynnwys rheolau sy'n ymwneud â darparu DVSau (cymal 53),
- cofrestr o sefydliadau sy'n darparu DVSau (cymalau 63–73);
- Nod ymddiriedaeth i'w ddefnyddio gan sefydliadau cofrestredig (cymal 79); a
- Phorth gwybodaeth i alluogi awdurdodau cyhoeddus i ddatgelu gwybodaeth bersonol i sefydliadau cofrestredig (cymal 74) a Chod Ymarfer statudol cysylltiedig (cymal 78).

Mae cymal 74 (cymal 54 fel y'i cyflwynwyd), sy'n sefydlu porth gwybodaeth newydd, yn rhoi pŵer caniatol i awdurdodau cyhoeddus i ddarparu gwybodaeth bersonol am unigolion (yn amodol ar ganiatâd) i ddarparwyr gwasanaethau adnabod sy'n darparu DVSau sydd â nod

ymddiriedaeth. Byddai'r pŵer caniatool hwn yn gymwys i Awdurdodau Cyhoeddus yng Nghymru.

Mae cymal 78 (cymal 56 fel y'i cyflwynwyd) yn rhoi pwerau i'r Ysgrifennydd Gwladol i gyhoeddi Cod Ymarfer ynghylch datgelu gwybodaeth o dan gymal 74. Mae'r cymal yn nodi bod yn rhaid i'r Cod fod yn gyson ag adran 125(4) o Ddeddf Diogelu Data 2018 a'i bod yn rhaid i Awdurdodau Cyhoeddus sy'n rhannu data ar gyfer DVSAu roi sylw i'r Cod. Byddai'n rhaid i Awdurdodau Cyhoeddus yng Nghymru roi sylw i'r Cod Ymarfer hwn pan fyddant yn rhannu data drwy ddefnyddio'r pŵer caniatool o dan gymal 74.

Mae Llywodraeth Cymru o'r farn mai diben Rhan 2 yw hwyluso darparu DVSAu a gwella'r gwasanaeth a gynigir i ddefnyddwyr, a bod y cymalau hyn yn ymwneud â materion datganoledig, sef gwasanaethau cyhoeddus, economi a busnes, ac felly yn dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd.

Dadansoddiad Llywodraeth y DU wedi'i ddiweddarau o Ran 2 mewn perthynas â datganoli yw eu bod yn ystyried y dylid gofyn am gydsyniad ar gyfer cymal 74 a chymal 78(3).

Gwelliannau y gofynnwyd amdanynt gan Lywodraeth Cymru

Gofynnodd Llywodraeth Cymru am bwerau cydredol plws ynghyd ag eithriad mewn perthynas â chymal 78. Byddai hyn yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion y DU gael cydsyniad Gweinidogion Cymru i unrhyw God Ymarfer ar gyfer y DU gyfan fod yn gymwys i Gymru, wrth hefyd roi'r pŵer i Weinidogion Cymru i baratoi a chyhoeddi Cod Ymarfer penodol i Gymru, pe baem yn dymuno gwneud hynny yn y dyfodol.

Mabwysiadwyd y dull hwn yn unol â'n hegwyddorion cyfansoddiadol, a chan gydnabod rhinweddau alinio â'r DU.

Mae Llywodraeth Cymru yn cefnogi polisi Llywodraeth y DU yn y maes hwn ac mae'n debygol iawn y byddai Cod Ymarfer y DU yn cyd-fynd â pholisi Cymru yn y maes hwn. Fodd bynnag, byddai pwerau cydredol plws ynghyd ag eithriad yn galluogi Gweinidogion Cymru i baratoi a chyhoeddi Cod Ymarfer penodol i Gymru, ped ystyrir bod angen gwneud hyn yn y dyfodol.

Diwygiadau a gynigiwyd gan Lywodraeth y DU

Cynigiodd Llywodraeth y DU ddiwygio Cymal 78 o'r Bil i'w gwneud yn ofynnol i'r Ysgrifennydd Gwladol ymgynghori â Gweinidogion Cymru wrth baratoi neu ddiwygio'r Cod Ymarfer.

Safbwynt Llywodraeth Cymru

Nid yw Llywodraeth Cymru yn ystyried bod y dull uchod yn adlewyrchu egwyddorion datganoli yn addas, ac rydym yn parhau i fod o'r farn bod ein cais am bwerau cydredol plws yn briodol.

Rhan 3, Data am Gwsmeriaid a Data am Fusnesau – cymalau 85–107

Mae Rhan 3, cymalau 85–107 (cymalau 61–77 fel y'u cyflwynwyd) yn gwneud darpariaeth ynghylch rhannu gwybodaeth am gwsmeriaid a busnesau i wella cludadwyedd data (Data Clyfar). Mae'r cymalau hyn yn caniatáu ar gyfer rhannu data'n ddiogel, ar gais y cwsmer, â darparwyr trydydd parti awdurdodedig (ATP). Byddai'r rhain wedyn yn defnyddio'r data i ddarparu gwasanaethau i'r cwsmer, gan gynnwys newid cyfrif yn awtomatig, cymharu'r farchnad yn benodol i'r cwsmer, a gwasanaethau rheoli cyfrifon. Gall y cwsmer fod yn ddefnyddiwr neu'n fusnes.

Mae'r cymalau yn Rhan 3 yn cynnwys pwerau gwneud rheoliadau a fydd yn galluogi'r Ysgrifennydd Gwladol neu'r Trysorlys i'w gwneud yn ofynnol i gyflenwyr (fel y'u nodir yn y rheoliadau), a phersonau perthnasol eraill, rannu data cwsmeriaid a data busnesau, i gyflwyno cynlluniau Data Clyfar mewn marchnadoedd ar draws yr economi.

Rydym yn parhau i fod o'r farn bod y cymalau yn Rhan 3 o'r Bil yn gwneud darpariaeth ynghylch rhannu gwybodaeth i wella cludadwyedd data er mwyn wella ansawdd y gwasanaeth a ddarperir i'r cwsmer ac i fusnesau. Felly, mae'r diben yn ymwneud â busnes a'r economi ac felly mae'n dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd, heb amharu ar unrhyw un o'r materion a gedwir yn ôl yn Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (GoWA).

Er bod angen cydsyniad deddfwriaethol ar gyfer y cymalau hyn ym marn Llywodraeth y DU, mae'r cymalau hyn wedi'u datganoli i'r graddau y mae'r cwsmer yn fusnes ac nid yn unigolyn, ac felly mae angen cydsyniad deddfwriaethol ond mae'n gyfyngedig yn hyn o beth. Ym marn Llywodraeth y DU, mae gwerthu a chyflenwi nwyddau a gwasanaethau i ddefnyddwyr, sy'n fater a gedwir yn ôl, yn gymwys (paragraff 72(a) o Atodlen 7A i GoWA).

Gwelliannau y gofynnwyd amdanynt gan Lywodraeth Cymru

Gofynnwyd am bwerau cydredol plws mewn perthynas â Rhan 3 i roi pwerau i Weinidogion Cymru i wneud rheoliadau er mwyn eu galluogi i sefydlu Cynlluniau Data Clyfar penodol i'r sector yma yng Nghymru.

Mae Llywodraeth Cymru yn gweld budd ymarferol i alinio rheoleiddiol ledled y DU yn y maes hwn, ac rydym o'r farn y byddai mynediad at gynlluniau ledled y DU o fudd i unigolion sy'n byw yng Nghymru a busnesau yng Nghymru hefyd. Deallir mai ffocws cychwynnol Llywodraeth y DU yw sectorau mawr, gan gynnwys syniadau traws-sector sy'n ymwneud â gwasanaethau ariannol, ynni, manwerthu, trafndiaeth a phrynu cartrefi.

Byddai cael pwerau i wneud rheoliadau cydredol yn galluogi Llywodraeth Cymru i ddylanwadu ar sut mae Cynlluniau Data Clyfar yn cael eu darparu yng Nghymru. Byddai hefyd yn galluogi Gweinidogion Cymru i gyflwyno cynlluniau mewn sectorau lle nad oes gan Lywodraeth y DU unrhyw gynlluniau, neu mewn sectorau sy'n cael eu hystyried gan Lywodraeth y DU ond sy'n flaenoriaeth isel.

Diwygiadau a gynigiwyd gan Lywodraeth y DU

Y gwelliannau a gynigiwyd gan Lywodraeth y DU yw rhoi pwerau cydredol i Weinidogion Cymru i greu rheoliadau mewn perthynas â chwsmeriaid busnes yn unig, gyda sectorau a ystyrir eu bod wedi'u cadw'n ôl a Data am Ddefnyddwyr (fel y'u diffinnir yng nghymal 85(2)) y tu allan i'r cwmpas.

Fel rhan o hyn, byddai gwelliant yn cael ei gyflwyno a fyddai'n rhoi pwerau i Weinidogion y DU i atal rheoliadau ar gyfer Cymru mewn maes neu sector lle mae Llywodraeth y DU eisoes wedi cyflwyno rheoliadau Data Clyfar, a hefyd pwerau i ddiwygio neu ddiddymu rheoliadau ar gyfer Cymru sydd wedi'u creu gan ddefnyddio'r pwerau hyn. Byddai hyn yn golygu, pan fo cynllun ar waith ar gyfer Cymru a bod Llywodraeth y DU yn bwriadu gweithredu cynllun tebyg ar gyfer y DU gyfan, y byddai gan Lywodraeth y DU y pŵer i ddiwygio rheoliadau Cymru i adlewyrchu'r rheoliadau ar gyfer y DU gyfan. Hefyd, pan fo cynllun ar waith ar gyfer y DU, caiff rheoliadau Llywodraeth y DU osod cyfyngiadau ar allu Llywodraeth Cymru i gyflwyno cynllun tebyg.

Byddai mecanwaith ymgynghori hefyd yn cael ei roi ar Weinidogion Cymru a Gweinidogion y DU, gan ei gwneud yn ofynnol iddynt ymgynghori â'u cymheiriaid Gweinidogol cyn gweithredu rheoliadau Data Clyfar.

Safbwynt Llywodraeth Cymru

Er bod potensial i Lywodraeth Cymru sefydlu cynlluniau Data Clyfar ystyrion o fewn y paramedrau a nodir yn y gwelliannau arfaethedig, er mwyn gwireddu'r manteision llawn y gall cynlluniau o'r fath eu darparu, dylid rhoi pwerau i Weinidogion Cymru i sefydlu cynlluniau sy'n cynnwys rhannu data am fusnes a data am ddefnyddwyr.

Mae creu pwerau cydredol (heb fecanweithiau cydsynio) yn groes i'n hegwyddorion ac nad yw'n parchu datganoli .

Pe bai Llywodraeth y DU yn gallu diwygio neu ddiwyddu rheoliadau Llywodraeth Cymru wedi'u creu drwy ddefnyddio'r pwerau Data Clyfar, gallai hyn arwain at broblemau, gan y gallai hyn, i bob pwrpas, gau i lawr gynllun wedi'i sefydlu gan Lywodraeth Cymru. Fodd bynnag, ystyrir ei bod yn debygol y byddai unrhyw reoliadau yng Nghymru yn cyd-fynd yn agos â rhai Llywodraeth y DU, gan leihau'r risg y byddai cynllun o'r fath yn cael ei gau i lawr yn gyfan gwbl.

Rhan 4, Darpariaeth arall ar gyfer Gwybodaeth Ddigidol – cymal 126: Gweithredu cytundebau rhannu gwybodaeth at ddibenion gorfodi'r gyfraith, cymal 127: Ystyr "appropriate national authority" ("awdurdod cenedlaethol priodol"), a chymal 151: Rheoliadau

Mae cymal 126 yn rhoi pwerau i'r "awdurdod cenedlaethol priodol" i wneud rheoliadau at ddiben gweithredu cytundeb rhyngwladol sy'n ymwneud â rhannu gwybodaeth er mwyn gorfodi'r gyfraith (I-LEAP). Mae cytundebau rhannu gwybodaeth newydd at ddibenion gorfodi cyfraith rhyngwladol yn destun gweithdrefnau cadarnhau cytuniad arferol a byddent yn cael eu gwneud drwy'r weithdrefn penderfyniad negyddol.

Mae cymal 127 yn nod mai'r "awdurdod cenedlaethol priodol" y caniateir i reoliadau gael eu gwneud drwyddo o dan gymal 126 o'r Bil hwn yw'r Ysgrifennydd Gwladol neu, pan fo darpariaeth yn dod o fewn cymhwysedd datganoledig, Weinidogion yr Alban neu Weinidogion Cymru. Mae hefyd yn dweud na ddylai Rheoliadau wedi'u gwneud gan Weinidogion Cymru gynnwys ond darpariaeth a fyddai o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd.

Mae cymal 151 yn diffinio'r pŵer rheoleiddio a roddir gan gymal 126.

Mae gan y Senedd gymhwysedd deddfwriaethol i wneud darpariaeth ar gyfer erlyn troseddau a chyflwyno cosbau troseddol mewn perthynas ag ystod eang o faterion datganoledig, er enghraifft, troseddau amgylcheddol neu fywyd gwyllt.

Mae Llywodraeth y DU yn cytuno bod angen cydsyniad deddfwriaethol ar gyfer y cymalau hyn.

Gwelliannau y gofynnwyd amdanynt gan Lywodraeth Cymru

Gofynnwyd am bwerau cydredol plws yn wreiddiol mewn perthynas â chymal 126: Gweithredu cytundebau rhannu gwybodaeth at ddibenion gorfodi'r gyfraith (cymal 93 fel y'i cyflwynwyd). O ganlyniad, diwygiwyd y Bil i alluogi Gweinidogion Cymru a Gweinidogion yr Alban i wneud rheoliadau pan fo darpariaeth yn dod o fewn cymhwysedd datganoledig. Roedd hyn hefyd yn cynnwys eithriad i ddiwygio Atodlen 7B i GoWA, gan alluogi'r Senedd i ddiwygio'r ddarpariaeth yn y dyfodol.

Fodd bynnag, mae'r gwelliant a wnaed ond yn rhoi pŵer cydredol i Weinidogion Cymru, nid pŵer cydredol plws. Mae hyn yn golygu nad yw'n ofynnol i Weinidogion Cymru roi cydsyniad cyn y gall yr Ysgrifennydd Gwladol arfer ei bŵer i wneud rheoliadau o dan gymal 151, hyd yn oed mewn meysydd lle gallai Gweinidogion Cymru arfer y pŵer hwn.

Gofynnodd Llywodraeth Cymru i fecanwaith cydsynio gael ei gynnwys hefyd er mwyn sicrhau bod y ddarpariaeth yn parchu datganoli.

Diwygiadau a gynigiwyd gan Lywodraeth y DU

Byddai'r gwelliant a gynigiwyd gan Lywodraeth y DU yn darparu mecanwaith ymgynghori. Byddai hyn yn ei gwneud yn ofynnol i'r Ysgrifennydd Gwladol ymgynghori â Gweinidogion Cymru cyn gwneud rheoliadau o dan gymal 126, i'r graddau y byddai'r rheoliadau hynny'n cynnwys darpariaeth o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd.

Safbwynt Llywodraeth Cymru

Mae Llywodraeth Cymru yn cefnogi'r bwriad polisi y tu ôl i gymal 126, gan fod cymryd rhan mewn cytundebau rhannu data rhyngwladol yn chwarae rhan bwysig wrth atal troseddau, yn

enwedig troseddu cyfundrefnol. Fodd bynnag, mae gorfodi'r gyfraith hefyd yn cynnwys erlyn troseddau a gweithredu cosbau troseddol lle mae gan y Senedd gymhwysedd deddfwriaethol mewn amrywiaeth o feysydd datganoledig.

Mae defnyddio pwerau cydredol heb fecanwaith cydsynio wedi cael ei wrthwynebu'n gyson gan Lywodraeth Cymru a'r Senedd.

Rhan 4, Darpariaeth arall ynghylch Gwybodaeth Ddigidol – cymalau 138–141: Cofrestr Asedau Tanddaearol Cenedlaethol

Mae'r gwelliannau a gyflwynwyd yn y Cyfnod Adrodd yn cyflwyno cymalau newydd yn y Bil sy'n gwneud diwygiadau i Ddeddf Ffyrdd Newydd a Gwaith Stryd 1991 (NRSWA 1991) ac yn mewnosod Rhan ac Atodlen newydd ynddi. Maent yn ei gwneud yn ofynnol cadw gofrestr o wybodaeth sy'n ymwneud â chyfarpar ar strydoedd, a bod y gofrestr honno'n cael ei galw'n Gofrestr Asedau Tanddaearol Cenedlaethol (NUAR), ac maent yn gwneud darpariaeth mewn cysylltiad â hynny.

Mae'r Gofrestr Asedau Tanddaearol Cenedlaethol (NUAR), a ddatblygwyd gan y Comisiwn Geo-ofodol (rhan o'r Adran Gwyddoniaeth, Arloesi a Thechnoleg), yn fap digidol o bibellau a cheblau tanddaearol a fydd yn gwella'n sylweddol y ffordd y mae cyrff a diwydiant ledled y DU yn gosod, yn cynnal, yn gweithredu ac yn atgyweirio seilwaith tanddaearol.

Y darpariaethau perthnasol yw:

- *Cymal 138: Cofrestr Asedau Tanddaearol Cenedlaethol* yn cyflwyno Rhan 3A newydd o NRSWA 1991 sy'n ymdrin â manylion y gofrestr arfaethedig. Mae'n cynnwys sicrhau bod yr wybodaeth sydd ynddi ar gael, ffurf y gofrestr, ffioedd a darparu gwybodaeth gan ymgymeryr. Mae'r rheoliadau sydd i'w gwneud o dan Ran 3A i'w gwneud gan yr Ysgrifennydd Gwladol, ac mae'n rhaid iddo ymgynghori â Gweinidogion Cymru cyn gwneud hynny.
- *Atodlen 13: Cofrestr Asedau Tanddaearol Cenedlaethol: cosbau ariannol* – yn mewnosod Atodlen 5A newydd yn NRSWA 1991 sy'n gwneud darpariaeth ynghylch gosod cosbau ariannol mewn perthynas â gofynion yn Rhan 3A newydd o'r Ddeddf honno.
- *Cymal 139: Gwybodaeth mewn perthynas â chyfarpar* – yn diwygio NRSWA 1991 i osod dyletswyddau newydd ar ymgymeryr i gadw cofnodion a rhannu gwybodaeth am gyfarpar ar strydoedd; ac yn gwneud diwygiadau yn ganlyniadol i'r newidiadau hynny. Mae hyn hefyd yn rhoi pwerau rheoleiddio i'r Ysgrifennydd Gwladol o dan adrannau 79 ac 80 diwygiedig o NRSWA 1991 ac mae'n dweud bod rhaid ymgynghori â Gweinidogion Cymru cyn gwneud rheoliadau o'r fath.
- *Cymal 140: Ymgynghoriad cyn cychwyn* – yn nodi y gellir bodloni'r gofyniad i'r Ysgrifennydd Gwladol ymgynghori o dan ddarpariaeth a fewnosodir yn NRSWA 1991 (gan y cymalau newydd uchod) drwy ymgynghoriad a gynhaliwyd cyn neu ar ôl i'r ddarpariaeth ddod i rym.
- *Cymal 141: Trosglwyddo swyddogaethau penodol i'r Ysgrifennydd Gwladol* – yn darparu bod pwerau penodol i wneud rheoliadau o dan adran 79 o NRSWA 1991, i'r graddau y gellir eu gweithredu mewn perthynas â Chymru, yn cael eu trosglwyddo o Weinidogion Cymru i'r Ysgrifennydd Gwladol; ac yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â rheoliadau a wnaed eisoes o dan y pwerau hynny.

Mae gan Weinidogion Cymru gymhwysedd gweithredol mewn perthynas ag NRSWA 1991 (ac eithrio adran 167(3)) yn rhinwedd erthygl 2 ac Atodlen 1 i Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999/672.

Nid oes unrhyw faterion a gedwir yn ôl perthnasol yn Atodlen 7A i GoWA wedi cael eu nodi, a barn Llywodraeth Cymru yw bod Llywodraeth y DU yn deddfu mewn perthynas â materion datganoledig. Mae Llywodraeth y DU yn cytuno bod angen cydsyniad deddfwriaethol.

Gwelliannau y gofynnwyd amdanynt gan Lywodraeth Cymru

Mae Llywodraeth Cymru wedi codi nifer o bryderon ynghylch y darpariaethau NUAR newydd, ar lefel Gweinidogion a swyddogion, ers iddynt gael eu cyflwyno ym mis Tachwedd.

Yn benodol, codwyd pryderon ynghylch yr effaith ar bwerau presennol y Senedd lle, o dan gymal 141, byddai pwerau penodol i wneud rheoliadau o dan adran 79 o NRSWA 1991 yn cael eu trosglwyddo o Weinidogion Cymru i'r Ysgrifennydd Gwladol. Mae Gweinidogion Cymru wedi arfer eu pwerau o dan adran 79 o NRSWA 1991 ac mae ffurf y cofnodion a ragnodir, a'r eithriadau a ragnodir ar gyfer cofnodi lleoliad, yn gyson â'r rhai a nodir yn y rheoliadau sy'n gymwys i Loegr.

Yn ogystal, nid yw'r diwygiadau yn y Bil i adran 79 o NRSWA 1991 yn nodi bod y "cofnod o wybodaeth" i'w ddefnyddio neu ei gofnodi'n unig at ddibenion yr NUAR. Nid oes unrhyw beth ychwaith i ddangos na ellir defnyddio'r cofnodion hyn at ddibenion eraill y tu hwnt i gylch gwaith yr NUAR. Mae hyn yn golygu, er bod y cofnod o wybodaeth yn hanfodol i'r NUAR, gallai unrhyw reoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru o dan eu pwerau presennol fod â diben y tu hwnt i ddiben yr NUAR. Mae hyn, unwaith eto, yn awgrymu y byddai dileu pwerau Gweinidogion Cymru yn ddull anghymesur.

Er bod mecanwaith "ymgyngori" wedi'i gynnwys yn y narpariaethau NUAR, nid yw hyn yn gosod unrhyw ymrwymiad rhwymol ar Lywodraeth y DU i ystyried ein barn yn dilyn ymgynghoriad ac nid yw'n adlewyrchu datganoli yn briodol. Nid ystyrir bod hyn yn dderbyniol yn gyfansoddiadol ac ni all wneud iawn am ddileu y pwerau sydd eisoes gan Weinidogion Cymru.

Mynegwyd pryderon hefyd ynghylch a fyddai'r darpariaethau hyn yn effeithio'n negyddol ar y gallu i reoli ein data ein hunain yng Nghymru, lle maent yn darparu i'r Ysgrifennydd Gwladol gadw'r data sydd yn y gofrestr wybodaeth. Ar hyn o bryd mae gan gyrff yng Nghymru fynediad at ddata o'r fath ac mae'n bwysig cadw'r hawl i gael fynediad at y data a gwneud newidiadau iddo, yn ôl yr angen.

Gwelliannau a gynigiwyd gan Lywodraeth y DU

Cynigiodd Llywodraeth y DU welliant i gymal 141 i ganiatáu i bwerau i wneud rheoliadau o dan adran 79 a'r agweddau nad ydynt yn gysylltiedig â'r NUAR o adran 80 o NRSWA 1991 gael eu harfer ar yr un pryd gan Weinidogion Cymru a Gweinidogion y DU. Byddai hyn yn golygu bod Gweinidogion Cymru yn cadw eu pwerau presennol o dan NRSWA 1991 ac y byddent yn gallu gwneud rheoliadau o dan y darpariaethau presennol pe baent yn dymuno gwneud hynny. Yn ogystal, pe bai Gweinidogion Cymru yn dymuno disodli'r gwasanaeth NUAR yn y dyfodol drwy sefydlu eu gwasanaeth eu hunain wedi ariannu, byddent yn gallu gwneud hynny pe bai'r Senedd yn pasio deddfwriaeth sylfaenol.

O dan y diwygiadau arfaethedig, ni fyddai'r pwerau newydd i wneud rheoliadau sy'n ymwneud â'r gwasanaeth NUAR (o hyd) ond yn arferadwy gan yr Ysgrifennydd Gwladol gan eu bod yn ymwneud â'r NUAR yn unig. Byddai'n ofynnol i'r Ysgrifennydd Gwladol ymgynghori â Gweinidogion Cymru a Gweinidogion Gogledd Iwerddon cyn i reoliadau gael eu gosod.

Barn Llywodraeth Cymru

Mae tynnu swyddogaeth weithredol ddatganoledig oddi wrth Weinidogion Cymru yn mynd yn hollol groes i ddatganoli. Ni ddylai peidio â chyflwyno'r gwelliant a fyddai'n sicrhau bod Gweinidogion Cymru yn cadw eu pwerau rheoleiddio presennol fod yn opsiwn.

Nid yw'r mecanwaith ymgynghori a gynigir mewn perthynas â'r pwerau penodol i wneud rheoliadau sy'n ymwneud â gwasanaeth NUAR yn rhoi'r un mesurau diogelu cyfansoddiadol

neu ddeddfwriaethol â mecanweithiau cydsynio. Mae'r problemau mewn perthynas â phwerau cydredol yr un mor berthnasol yn y maes hwn.